

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๒๑๑๖

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๗๘๐

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เอกสารแจ้งเวียน

เรียน รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้เชี่ยวชาญกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้อำนวยการสำนัก , ผู้อำนวยการศูนย์ และ ผู้อำนวยการกอง
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด
ผู้อำนวยการกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายในสังกัดสำนักบริหารกลาง

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนา หนังสือ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๐.๓/๔๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมสัมมนา
วิชาการ เรื่อง “ปฏิรูปความเชื่อมั่นวิชาชีพบัญชี”

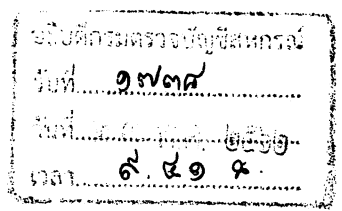
จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ
 โปรดทราบและถือปฏิบัติ
 โปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 โปรดทราบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

(นางธิติพร มิ่งเชื้อ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โทร. ๓๒๐๓

ที่ กษ ๐๔๐๐.๓/๕๒

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมสัมมนาวิชาการ เรื่อง “ปฏิรูปความเชื่อมั่นวิชาชีพบัญชี”

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑. ต้นเรื่อง

ตามหนังสือที่ กษ ๐๔๐๐.๓/๒๙ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อนุมัติให้ นางพิศมัย อรรถธรรมสุนทร ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอบบัญชี ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการกองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์ และนางวรรณพณี ศรีพุ่มไข ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบและพัฒนา เข้าร่วมสัมมนาวิชาการ เรื่อง “ปฏิรูปความเชื่อมั่นวิชาชีพบัญชี” ในวันอังคาร ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ หอประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ชั้น ๗ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

บัดนี้ สัมมนาวิชาการ ฯ ดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว การสัมมนาวิชาการครั้งนี้จัดโดย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อรำลึกและเชิดชูเกียรติ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เกษรี ณรงค์เดช (อดีตนายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์) ครั้งที่ ๓ หัวข้อ การสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิรูปความเชื่อมั่นวิชาชีพบัญชี มี ๔ เรื่อง ประกอบด้วย บทบาทความรับผิดชอบและจรรยาบรรณสมัยใหม่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การบัญชีเชิงบูรณาการ การบัญชีนิติวิทยา และนักบัญชีกับผู้สอบบัญชียุคดิจิทัล ๕.๐ บรรยายและร่วมเสวนาโดยทีมวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จากสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานสอบบัญชี บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์-เอบีเอเอส จำกัด และบริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทสู ไชยยศ จำกัด รวมทั้งคณาจารย์จากคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เอกสาร ๑)

ผลการสัมมนาวิชาการ ฯ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๒.๑ บทบาทความรับผิดชอบและจรรยาบรรณสมัยใหม่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (Contemporary Ethics) วิชาชีพบัญชี เป็นวิชาชีพที่ให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ (การสอบบัญชี, การทำบัญชี, การบัญชีบริหาร, การวางระบบบัญชี, การบัญชีภาษีอากร, การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนด) ไม่อาจคาดเดาได้ว่า “ผลงาน” ของตนนั้นจะมีผู้ได้นำไปใช้บ้าง เพราะมีผู้ใช้หลากหลายกลุ่ม ดังนั้น **ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี** จึงต้องได้รับ **ความเชื่อมั่น (Confidence) ความไว้วางใจ (Trust)** จากผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะสาธารณชนโดยรวม เพื่อให้ได้รับ **ความเชื่อมั่น** และ **ความไว้วางใจ** จากสาธารณชนโดยรวม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเพียงการสอบบัญชี และการทำบัญชี เท่านั้น ที่มีการ “ควบคุมการประกอบวิชาชีพ” คือ ต้องมี “ใบอนุญาต” หรือ “ขึ้นทะเบียน” ไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีฯ ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ประกาศข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีผลบังคับใช้ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เอกสาร ๒) โดยบทบาทที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คือ ๑) ต้องทำ ความเข้าใจหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ๖ ประการ ความซื่อสัตย์สุจริต, ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ, ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่และการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน, การรักษาความลับ, พฤติกรรมทางวิชาชีพ

และความ....

และความโปร่งใส และ ๒) การนำหลักการพื้นฐานไปปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี **ที่ให้บริการสาธารณะ** หมายถึง ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ภาคเอกชน ไม่ว่าจะป็นสำนักงาน หรือปฏิบัติหน้าที่เพียงคนเดียว

๒.๒ การบัญชีเชิงบูรณาการ (Integrated Reporting : IR) ในปัจจุบันข้อมูลทางการบัญชีส่วนใหญ่เป็นข้อมูลในอดีตที่เป็นเชิงตัวเงิน แต่ความต้องการขององค์กรต้องการข้อมูลเชิงปริมาณในลักษณะอื่น ทั้งอดีตและอนาคต นำไปสู่การจัดทำรายงานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เน้นการจัดการสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชน เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไป เกิดความเสี่ยงที่ท้าทายการอยู่รอดขององค์กร การพิจารณาความเสี่ยงที่สำคัญ เช่น ปัญหาความเลื่อมล้ำในสังคม การก้าวสู่สังคมสูงวัย ทำอย่างไรเด็กจะอยู่ได้ หากผู้ใหญ่ไม่อยู่ดูแล ทำอย่างไรให้นักบัญชีเก่งกว่าเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เช่น เข้าใจวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีแค่ข้อมูลทางการเงิน การ Mapping ข้อมูลต้นทุนจากบัญชีแยกประเภทสู่สูตรการผลิตทางวิศวกรรม เป็นต้น และทำอย่างไรให้องค์กรเติบโตได้โดยไม่กระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม จึงเป็นที่มาของการบัญชีเชิงบูรณาการ ซึ่งนักบัญชีต้องเป็นส่วนหนึ่งในทีมที่จัดทำรายงานบัญชีเชิงบูรณาการ ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีบทบังคับให้ต้องจัดทำ ยังเป็นภาคสมัครใจ มีการดำเนินการแล้วในส่วนของบริษัทจำกัดมหาชน ทั้งนี้ เส้นทางสู่การบัญชีเชิงบูรณาการ ต้องได้รับการสนับสนุน ผลักดัน และใส่ใจจากผู้บริหารระดับสูง โดยเฉพาะการลงทุนในการรวบรวมข้อมูล บุคลากร การเปิดเผย รวมทั้งความสม่ำเสมอในการนำเสนอผลลัพธ์และความก้าวหน้าในแต่ละปี

๒.๓ การบัญชีนิติวิทยา (Forensic Accounting) แนวโน้มความต้องการข้อมูลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลทางบัญชี เพื่อหาหลักฐานเชิงลึก เหตุแห่งการทุจริต เพื่อประโยชน์ในทางคดี และขจัดข้อโต้แย้งมีเพิ่มขึ้น เป็นที่มาของการบัญชีนิติวิทยา ซึ่งจากผลสำรวจของบริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์-เอบีเอเอส จำกัด ในปี ๒๕๖๑ (ทำการสำรวจทุกๆ ๒ ปี) ๔๙% ของบริษัทที่ทำการสำรวจมีปัญหาการทุจริตเพิ่มจากปีก่อน ซึ่งมีเพียง ๓๙% ดังนั้น การบัญชีนิติวิทยา จึงเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจในปัจจุบันและอนาคต มีประเด็นในการเสวนาครั้งนี้ โดยสรุป ดังนี้

๑) คุณสมบัติของการเป็นนักบัญชีนิติวิทยา ผู้ที่ต้องการเป็นนักบัญชีนิติวิทยา ต้องมีความรู้ และทักษะ ด้านการบัญชี การตรวจสอบบัญชี ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการสืบสวน รวมทั้งความรู้ด้านการเงินและสถิติ

๒) การเตรียมตัวและเส้นทางความก้าวหน้า (Career Path) หลังจากได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี จะต้องได้รับการฝึกฝนและทดสอบ มีประสบการณ์และได้รับการรับรองจากสมาคมผู้ตรวจสอบการทุจริต (Association of Certified Fraud Examiners : ACFE) เพื่อเป็นนักบัญชีนิติวิทยา

๓) ผลงานของนักบัญชีนิติวิทยา โดยปกติจะเป็นพยานหลักฐานในศาล ความเชื่อถือได้ เป็นเรื่องสำคัญ รายงานของนักบัญชีนิติวิทยาจะต้องตอบข้อโต้แย้งของทนายฝ่ายตรงข้าม และในทางปฏิบัติ นักบัญชีนิติวิทยาจะต้องให้การในชั้นศาลในฐานะพยาน ซึ่งผู้ร่วมเสวนาได้เล่าถึงประสบการณ์และเทคนิคที่สำคัญในการสร้างความเชื่อถือได้ของหลักฐาน เช่น การบันทึกเสียงเมื่อค้นหาข้อเท็จจริงโดยวิธีการสัมภาษณ์บุคคล ซึ่งไม่ถือว่าผิดกฎหมายหากนักบัญชีนิติวิทยาร่วมในการสนทนานั้นด้วย การถ่ายรูปเป็นหลักฐาน รวมทั้งการเข้าถึงระบบสารสนเทศของกิจการผู้ว่าจ้าง เพื่อกู้คืนข้อมูลส่วนบุคคลที่สงสัย ซึ่งมีการสื่อสารผ่านทาง E- mail, Line และ Face book ที่ใช้ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของกิจการ และมีการลบทิ้งไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกับเรื่องที่สงสัย เป็นต้น

๔) แนวโน้มของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ที่มีผลต่อนักบัญชีนิติวิทยาในอนาคต (AI Data Analytics Machine Learning) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีจำนวนมาก และมีการจัดเก็บเป็นระเบียบในระบบสื่อสารประเภทต่างๆ เช่น E-mail, Line, Face book และ Social Media เป็นต้น การค้นหาหลักฐานเชิงลึก ในแง่ของนักบัญชีนิติวิทยาจึงมีขอบเขตที่กว้างขวาง เป็นการตรวจสอบ ๑๐๐% เพื่อขจัดข้อโต้แย้ง ดังนั้นแนวโน้มการใช้เทคนิคและเครื่องมือในการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการตรวจสอบในอนาคตจะมีเพิ่มขึ้นอย่างมาก

๒.๔ นักบัญชีกับผู้สอบบัญชียุคดิจิทัล ๕.๐ (Digital Accountants) ในยุคนี้ทรัพย์สินส่วนใหญ่ของกิจการมีรูปแบบเป็นดิจิทัล มีผลกระทบต่อบทบาทของนักบัญชีและผู้สอบบัญชี ดังนี้

๑) นักบัญชี งานบัญชีจะเป็นระบบออนไลน์ (Cloud based) ข้อมูลจะเชื่อมโยงกันระหว่าง application เฉพาะเรื่อง เช่น การขายแบบ e-commerce ระบบสินค้าคงคลัง จะวิ่งตรงสู่ระบบบัญชีบน cloud โดยไม่ต้องอาศัยนักบัญชีมาบันทึกรายการอีกต่อไป งานของนักบัญชีกว่า ๕๐% ถูกแทนที่ด้วย AI โดยเฉพาะหน้าที่ในการบันทึกบัญชีจะลดลง แต่งานในส่วนที่ต้องใช้ดุลยพินิจ ซึ่งเครื่องจักรไม่สามารถแทนได้ยังคงอยู่ นักบัญชีจำเป็นต้องรู้จักเทคโนโลยีทั้งของกิจการและของลูกค้า โครงสร้างพื้นฐานของดิจิทัล ระบบความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งความเสี่ยงด้านต่างๆ ของการจัดเก็บข้อมูลบัญชี ทั้งนี้ นักบัญชีต้องปรับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นการคิดเชิงวิเคราะห์และหาเหตุผลของการทำตามระบบและความสัมพันธ์ของข้อมูลมากขึ้น และเปลี่ยนบทบาทจากเดิมไปเป็นที่ปรึกษาที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลบัญชีมาแปลงเป็นข้อมูล que ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ตัดสินใจทางธุรกิจ

๒) ผู้สอบบัญชี ในด้านของผู้สอบบัญชีต้องมีการปรับตัวและพัฒนาความรู้ที่สำคัญในยุคที่ลูกค้านำระบบ Cloud และนำ Robot มาใช้ หรือแม้แต่นำเทคโนโลยี Block chain ซึ่งมีลักษณะเป็น Distribution Database มีฐานข้อมูลที่เดียว การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขทำได้ยาก มีความปลอดภัยสูง หมดปัญหาเรื่องความเสี่ยงด้านข้อมูลไม่ตรงกันและความเสี่ยงที่กิจการมีข้อมูลทางบัญชีหลายชุดจะหมดไป ส่งผลให้วิธีการตรวจสอบบางวิธี เช่น การขอคำยืนยันยอดอาจไม่จำเป็นในอนาคต แต่ความเสี่ยงเกี่ยวกับความถูกต้องและความเชื่อถือได้จะเป็นเรื่องสำคัญ ผู้สอบบัญชีจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ซึ่งในปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้เกือบ ๑๐๐% การตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง (Continuous Auditing) คือ การใช้เทคนิคและเครื่องมือในการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการตรวจสอบ (CAATs) ในกระบวนการ ระบบ รายการ และการควบคุมภายในของกิจการ เพื่อให้มีความครอบคลุมการตรวจสอบมากขึ้น

๓. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

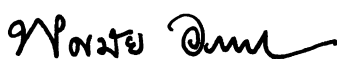
๓.๑ พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

๓.๒ ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. ข้อพิจารณา -

๕. ข้อเสนอแนะ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางพิศมัย อรรถธรรมสุนทร)

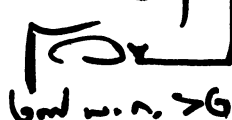
ผู้เชี่ยวชาญด้านสอบบัญชี ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ
ผู้อำนวยการกองกำกับ การสอบบัญชีสหกรณ์

(นางวรรณทณี ศรีพิมพ์ไข)

ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบและพัฒนา

ทราบ / เรียบ.

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

อ้าง อตส. ๒๕๖๒/๒๕๖๒ ให้เผยแพร่

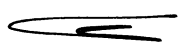
รายงานผลการเข้าร่วมสัมมนาวิชาการ

เรื่อง "ปฏิรูปความเชื่อมั่นอาสาสมัคร" ชั้น

ซึ่งเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา แจ้งเวียน
นพธำมศ. ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักบริหารกลาง
เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากร อตส. ได้ศึกษาต่อไป

 นพธำมศ.
๒๕ พ.ค. ๒๕๖๒
(นางวรรณพณี ศรีพุ่มไข)
ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบและพัฒนา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๒๕ พ.ค. ๒๕๖๒
(นางอติพร มิ่งเขียว)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๔) (๙) และ (๑๑) มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ สภาวิชาชีพบัญชีจึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๑๙) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชี และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีด้วย

“ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานที่ให้บริการทางวิชาชีพ

“ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ได้รับการว่าจ้างในกิจการ หรือกลุ่มของกิจการในด้านต่าง ๆ เช่น พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การบริการ การศึกษา ภาครัฐ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร หน่วยงานกำกับดูแล หรือองค์กรวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีข้อตกลงผูกพันกับกิจการดังกล่าว

“สำนักงาน” หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ปฏิบัติงานคนเดียว คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(๒) กิจการที่ควบคุมฝ่ายต่าง ๆ ตาม (๑) ผ่านการเป็นเจ้าของ การจัดการ หรือวิธีการรูปแบบอื่น

(๓) กิจการที่ถูกควบคุม โดยฝ่ายต่าง ๆ ตาม (๑) ผ่านการเป็นเจ้าของ การจัดการ หรือวิธีการรูปแบบอื่น

“ผู้มีหน้าที่กำกับดูแล” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือองค์กร หรือกลุ่มองค์กร ซึ่งมีความรับผิดชอบต่อ

- (ก) การกำกับดูแลทิศทางเชิงกลยุทธ์ของกิจการ
- (ข) ภาระผูกพันที่เกี่ยวกับการรับผิดชอบของกิจการ
- (ค) การกำกับดูแลกระบวนการรายงานทางการเงิน

ผู้มีหน้าที่กำกับดูแล อาจรวมถึงบุคคลในระดับบริหาร ตัวอย่างเช่น สมาชิกระดับบริหาร ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการภาคเอกชน หรือหน่วยงานภาครัฐ หรือเจ้าของกิจการที่เป็นผู้จัดการ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ ภายใต้ข้อบังคับของวรรคหนึ่ง หากมีกฎหมายใด ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามส่วนใด ส่วนหนึ่งของข้อบังคับนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังต้องปฏิบัติตามข้ออื่น ๆ ของข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ ภายใต้ข้อบังคับนี้ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติ หรืองดเว้นการปฏิบัติใด ๆ ให้หมายรวมถึงการกระทำของบุคคลอื่น ผู้ซึ่ง

- (๑) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรับรู้ถึงการกระทำนั้น หรือ
- (๒) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียินยอมให้อ้างอิงชื่อตน

ข้อ ๗ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่อให้กระบวนการบังคับใช้จรรยาบรรณดำเนินไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดังกล่าว

ข้อกำหนดนั้นต้องอยู่ในกรอบของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาจึงใช้บังคับได้

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้วินิจฉัยโดยใช้แนวทางตามคู่มือประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และถือว่าคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นที่สุด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีสามารถจัดทำคู่มือ ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามแนวทางหลักการพื้นฐานประมวลจรรยาบรรณ ของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณระหว่างประเทศ (IESBA) เพื่อเปิดเผยได้ด้วย

หมวด ๒
หลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ

ข้อ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

(ก) ความซื่อสัตย์สุจริต

ประพฤติตนอย่างตรงไปตรงมา จริงใจในความสัมพันธ์ทั้งหมด ทั้งทางวิชาชีพและทางธุรกิจ

(ข) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ

ไม่ยอมให้อคติ หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่น มาลบล้างการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ หรือทางธุรกิจ

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะซึ่งเป็นผู้ให้บริการงานให้ความเชื่อมั่น ต้องมีความเป็นอิสระจากลูกค้างานให้ความเชื่อมั่นนั้น อันประกอบด้วย ความเป็นอิสระทางด้านจิตใจ และความเป็นอิสระในเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะ สามารถแสดงข้อสรุป และแสดงให้เห็นว่า ตนได้ข้อสรุปโดยปราศจากความลำเอียง ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่น

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตามหลักการพื้นฐานนี้ด้วย

(ค) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน

รักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้า หรือผู้ว่าจ้างได้รับบริการทางวิชาชีพที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงาน หรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

(ง) การรักษาความลับ

ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจ ดังนั้น จึงไม่พึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้อง และเฉพาะเจาะจง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางวิชาชีพ หรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลที่สาม

(จ) พฤติกรรมทางวิชาชีพ

ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

กรณีที่จะถือเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี มีดังต่อไปนี้

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับนี้ และเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(๒) เคยถูกลงโทษโดยคำสั่งถึงที่สุดเนื่องจากประพฤติผิดจรรยาบรรณตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่ยังไม่ประพฤติผิดซ้ำ หรือไม่หลาบจำ หรือไม่มีความเกรงกลัวต่อการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

(๓) กระทำความผิดในการประกอบวิชาชีพบัญชีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙ โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๔) กรณีอื่นที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

รับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ว่าจ้างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี หรือบุคคลอื่นที่ใช้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยความสุจริตและจำเป็น

รับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคล นิติบุคคล หรือสำนักงานในหน่วยงานของผู้ประกอบวิชาชีพเอง

(ฉ) ความโปร่งใส

แสดงภาพลักษณ์ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

หมวด ๓

การนำหลักการพื้นฐานไปปฏิบัติ

ข้อ ๑๐ กรอบแนวคิด

เหตุการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานอยู่อาจทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน ข้อบังคับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ระบุน ประเมิน และจัดการอุปสรรค เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักการพื้นฐาน ดังนี้

(ก) ระบุนอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน

(ข) ประเมินนัยสำคัญของอุปสรรคที่ระบุไว้

(ค) ใช้มาตรการป้องกันที่จำเป็นเพื่อขจัดหรือลดอุปสรรคนั้น ๆ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพในการนำกรอบแนวคิดนี้ไปใช้อันขึ้นอยู่กับลักษณะของการให้บริการ ซึ่งแยกเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ

เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีระบุอุปสรรคในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานจากการประเมินอุปสรรคนั้น และตัดสินใจว่าอุปสรรคนั้นไม่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องตัดสินใจว่ามีมาตรการป้องกันที่เหมาะสม และสามารถนำมาใช้เพื่อขจัดหรือลดอุปสรรคดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ ในการตัดสินใจผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ

และค้ำประกันว่าหากบุคคลที่สามซึ่งมีความรอบรู้และได้ใช้วิจารณ์อย่างวิญญูชน อาจสรุปโดยให้น้ำหนักกับข้อเท็จจริงเฉพาะและเหตุการณ์แวดล้อมทั้งหมดที่มีให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในขณะนั้นว่า อุปสรรคนั้นสามารถจัดหรือลดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เมื่อนำมาตรการป้องกันมาใช้ โดยการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานไม่ถูกรวมขอม

ข้อ ๑๑ อุปสรรค

อุปสรรคอาจเกิดจากความสัมพันธ์และเหตุการณ์แวดล้อมอันหลากหลาย อุปสรรคเหล่านั้น อาจทำให้เกิดการรวมขอม หรือเข้าใจไปได้ว่ามีการรวมขอมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน ซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภท และอุปสรรคนั้น อาจกระทบต่อหลักการพื้นฐานได้มากกว่าหนึ่งหลักการ ดังต่อไปนี้

(ก) อุปสรรคที่เกิดจากผลประโยชน์ส่วนตน

คืออุปสรรคที่เกิดจากผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์อื่น ที่มีอิทธิพลอย่างไม่เหมาะสมต่อการใช้ดุลยพินิจ หรือพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ

(ข) อุปสรรคที่เกิดจากการสอบทานผลงานตนเอง

คืออุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถประเมินได้อย่างเหมาะสมเกี่ยวกับผลของการใช้ดุลยพินิจที่ผ่านมาของตน หรือกิจกรรมหรือการให้บริการที่ตนได้กระทำ หรือโดยบุคคลอื่น ในสำนักงาน หรือองค์กรผู้ว่าจ้างเดียวกัน ซึ่งเป็นผู้ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเชื่อถือในการใช้ดุลยพินิจ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานหรือการให้บริการในปัจจุบัน

(ค) อุปสรรคที่เกิดจากการเป็นผู้ให้การสนับสนุน

คืออุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ให้การสนับสนุนสถานภาพของลูกค้าหรือผู้ว่าจ้าง รายใดรายหนึ่ง จนไม่สามารถอยู่ในฐานะที่สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความเที่ยงธรรม

(ง) อุปสรรคที่เกิดจากความคุ้นเคย

คืออุปสรรคที่เกิดจากความสัมพันธ์อันยาวนาน หรือใกล้ชิดกับลูกค้าหรือผู้ว่าจ้าง จนทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกิดความเห็นอกเห็นใจจนเกินไปในผลประโยชน์หรือง่ายต่อการยอมรับในผลงานของบุคคลดังกล่าว

(จ) อุปสรรคที่เกิดจากการถูกข่มขู่

คืออุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีถูกข่มขู่จากการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรม เนื่องจากแรงกดดัน ซึ่งไม่ว่าจะเกิดขึ้นจริงหรือซึ่งเข้าใจไปได้เช่นนั้น รวมถึงการใช้ความพยายามที่จะใช้อิทธิพลอันเกินควรต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประเมินอุปสรรคใด ๆ ในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้รู้ หรือมีเหตุผลอย่างเพียงพอที่คาดว่าควรรู้ถึงเหตุการณ์แวดล้อม หรือความสัมพันธ์ใด ๆ ที่อาจรวมขอมในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน

ข้อ ๑๒ การประเมินนัยสำคัญของอุปสรรค

(ก) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะ

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจใช้วิธีที่ดีที่สุดเพื่อจัดการกับอุปสรรคที่อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันเพื่อขจัดหรือลดอุปสรรคให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือยุติ หรือปฏิเสธการให้บริการที่เกี่ยวข้อง

ในการใช้ดุลยพินิจดังกล่าว ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะต้องพิจารณาว่าบุคคลที่สามซึ่งมีความรอบรู้และได้ใช้วิจารณญาณเชี่ยวชาญ อาจสรุปโดยได้ให้น้ำหนักกับข้อเท็จจริงเฉพาะและเหตุการณ์แวดล้อมทั้งหมดที่มีให้กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในขณะนั้นว่า อุปสรรคดังกล่าวจะถูกขจัดหรือลดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ เมื่อนำมาตรการป้องกันมาใช้ โดยไม่ทำให้การปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานถูกรวมขอม การพิจารณาเช่นนี้อาจถูกรบกวนด้วยเรื่องต่าง ๆ เช่น นัยสำคัญของอุปสรรค ลักษณะของงานที่ให้บริการ และโครงสร้างของสำนักงาน เป็นต้น

(ข) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ มีความรับผิดชอบที่จะต้องส่งเสริมเป้าหมายที่ขอบธรรมขององค์กรผู้ว่าจ้าง ซึ่งจรรยาบรรณนี้มิได้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมาย แต่กล่าวถึงกรณีที่มีการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานอาจมีการรวมขอม

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจต้องประเมินนัยสำคัญของอุปสรรคและต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจจัดการอย่างดีที่สุด กับอุปสรรคที่อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยใช้มาตรการป้องกันเพื่อขจัดหรือลดอุปสรรคให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องลาออกจากหน่วยงานธุรกิจ หากได้มีการรวมขอมและได้ใช้มาตรการป้องกันอย่างดีที่สุดแล้ว แต่ไม่สามารถลดอุปสรรคให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ข้อ ๑๓ ถ้าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพบว่ามีการฝ่าฝืนเงื่อนไขใด ๆ ในข้อบังคับนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประเมินนัยสำคัญของการฝ่าฝืน และผลกระทบที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน โดยต้องกระทำการใด ๆ เท่าที่จะทำได้ทันที เพื่อให้ได้ผลเป็นที่พอใจ และตัดสินใจว่าจะต้องรายงานการฝ่าฝืนนี้ไปยังผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการฝ่าฝืนองค์กรที่เป็นสมาชิก หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีหน้าที่กำกับดูแล หรือไม่

ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเผชิญเหตุการณ์แวดล้อมที่ไม่ปกติในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ อาจส่งผลให้มีผลลัพธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือผลลัพธ์ที่อาจไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรปรึกษากับองค์กรที่เป็นสมาชิก หรือหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๔ มาตรการป้องกัน

มาตรการป้องกัน คือ การกระทำหรือมาตรการอื่นใดที่อาจขจัดหรือลดอุปสรรคให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ได้ดังนี้

(ก) มาตรการป้องกันที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพ กฎหมาย หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

(ข) มาตรการป้องกันที่จัดให้มีขึ้นในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๕ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอาจเผชิญกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมทางวิชาชีพ ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าวทำให้เกิดอุปสรรคต่อหลักการพื้นฐานว่าด้วยความเที่ยงธรรมและหลักการพื้นฐานอื่น อุปสรรคดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้เมื่อ

(ก) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีดำเนินกิจกรรมทางวิชาชีพที่มีเรื่องเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่ายหรือมากกว่า โดยผู้ที่เกี่ยวข้องนั้นมีผลประโยชน์ขัดแย้งกันในเรื่องดังกล่าว

(ข) ผลประโยชน์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเรื่องใด และผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางวิชาชีพ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีดำเนินกิจกรรมไว้ในเรื่องนั้นมีความขัดแย้งกัน

ข้อ ๑๖ ข้อยุติเกี่ยวกับความขัดแย้งทางจรรยาบรรณ

ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอาจจำเป็นต้องได้ข้อยุติ เมื่อมีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดทางเลือกปฏิบัติที่เหมาะสม และให้นำหนักผลกระทบของทางเลือกแต่ละทาง หากข้อขัดแย้งยังไม่ได้ข้อยุติ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจต้องดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(ก) ขอคำปรึกษาจากบุคคลอื่นที่เหมาะสมภายในสำนักงาน หรือองค์กรผู้ว่าจ้าง เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในการหาข้อยุติดังกล่าว

(ข) ขอคำปรึกษาจากผู้มีหน้าที่กำกับดูแลขององค์กร เช่น คณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการตรวจสอบ เมื่อเรื่องนั้นเป็นข้อขัดแย้งกับองค์กร หรือภายในองค์กร

(ค) หากไม่สามารถได้ข้อยุติเกี่ยวกับความขัดแย้งที่มีนัยสำคัญ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจพิจารณาขอคำปรึกษาทางวิชาชีพจากองค์กรทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หรือที่ปรึกษากฎหมาย โดยไม่ละเมิดหลักการพื้นฐานว่าด้วยการรักษาความลับ

หากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้ดำเนินการทุกทางที่เป็นไปได้จนหมดแล้ว ยังไม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับความขัดแย้งทางจรรยาบรรณ ถ้าเป็นไปได้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีควรปฏิเสธที่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งนั้น โดยต้องตัดสินใจว่าในเหตุการณ์แวดล้อมเช่นนั้น จะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ที่จะถอนตัวจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หรือจากงานที่ได้รับมอบหมายเป็นการเฉพาะ หรือลาออกจากงานที่ได้รับมอบหมายนั้นโดยสิ้นเชิง หรือลาออกจากสำนักงาน หรือจากองค์กรผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๑๗ การติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่กำกับดูแล

เมื่อติดต่อสื่อสารกับผู้มีหน้าที่กำกับดูแลตามข้อบังคับนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือสำนักงานต้องตัดสินใจว่าจะติดต่อสื่อสารกับผู้ใดในโครงสร้างการกำกับดูแลขององค์กรจึงเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะและความสำคัญของเหตุการณ์แวดล้อมเฉพาะของเรื่องนั้น และเรื่องที่ต้องทำการสื่อสาร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ ให้บรรดาคดีจรรยาบรรณซึ่งอยู่ในระหว่างการสอบสวน หรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และคดีที่ยังไม่ถึงที่สุด ยังคงใช้ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๑๙) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓ บังคับสำหรับคดีดังกล่าวต่อไป เว้นแต่บทบัญญัติตามข้อบังคับนี้เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ใช้ข้อบังคับนี้บังคับ

ข้อ ๑๙ ให้ข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรายงานและการพิจารณาการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ ๑๙) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีข้อบังคับ ข้อกำหนดระเบียบ ประกาศ ในเรื่องเดียวกันออกใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จักรกฤษณ์ พาราพันธกุล

นายกสภาวิชาชีพบัญชี